

Statsbudsjettet 2022 (kapitler fordelt til helse- og omsorgskomiteen)

Helse- og omsorgskomiteen

Nye Metoder

HivNorge ser frem til resultatet av evalueringen av Nye Metoder og har sendt inn i en rekke innspill til hvordan Sykehusinnkjøp forvalter ansvaret med anbud på legemidler. Vi forventer at den kommende regjeringen sikrer at evalueringen havner på Stortinget og at det blir gjennomført en offentlig høring der sivilsamfunnet og særlig bruker- og pasientorganisasjonene blir lyttet til. Det er manglende og utilfredsstillende brukermedvirkning i viktige prosesser når Sykehusinnkjøp gjennomfører anbud på legemidler. Her fattes beslutninger som har store konsekvenser for store og små kronikergrupper. Pasientens stemme er avgjørende i disse prosessene. HivNorge mener at Sykehusinnkjøp gjennom systemet innenfor Nye Metoder ikke forvalter dette på en tilfredsstillende måte. Det ber vi stortinget om å ta alvorlig.

Godtgjørelse til brukermedvirkere

Mange pasienter og brukere som bidrar som brukermedvirkere er uføretrygdet. Forslaget i statsbudsjettet om at disse skal få kutt i uføretrygd for slike oppdrag kan føre til at mange ser seg nødt til å frasi seg vervet av økonomiske hensyn. Om personer som mottar uføretrygd ikke kan bidra som brukermedvirkere mister vi omfattende kompetanse og erfaring i disse prosessene. HivNorge mener den kommende regjering må reversere og sikre at uføretrygdede kan motta slik godtgjørelse uten avkortning i uføretrygden.

Forebyggende hivmedisin PrEP

Det haster å få den hivforebyggende medisinen PrEP tilbake på blå resept. PrEP har vist seg som et av de viktigste virkemidlene i å forebygge nye hivtilfeller og har siden det ble innført i 2017 bidratt til en markant nedgang i nye hivtilfeller blant de av oss som er mest utsatt. Når mennesker som lever med hiv er på vellykket hivbehandling, er det ingen risiko for at andre kan bli smittet. PrEP og tidlig oppstart med hivbehandling er dermed hovedgrunnene til at man i praksis har kontroll på hiv-epidemien i Norge. Tidlig behandlingsstart bremset veksten i nye hivtilfeller, men først da PrEP ble innført så vi starten på slutten. Men fremdeles er det nye tilfeller av hiv i Norge som kunne vært forebygget med målrettede tiltak, og der finnes det fungerende verktøy som vi ikke har tatt i bruk. PrEP kan tas enten som daglig tablettbehandling eller som langtidsvirkende injeksjonsbehandling. Det amerikanske legemiddelverket er nå i ferd med å godkjenne PrEP som injeksjonsbehandling. Dette vil bety at en europeisk og norsk godkjenning kan skje innen 1-2 år. Denne nye metoden vil bidra til å nå særskilt utsatte grupper som Folkehelseinstituttet (FHI) mener det må rettes inn ytterligere tiltak overfor. Ved å kunne nyttiggjøre seg av nettopp dette forebyggende tiltaket, vil vi kunne redusere ytterligere nye hivtilfeller som ikke forebygges med tiltakene vi har tilgjengelige per i dag. Da vil det også være avgjørende at andre enn infeksjonsleger tilknyttet helseforetak har forskrivningsrett. Ved et arbeidsuhell ble PrEP overført fra fastlegene til spesialisthelsetjenesten, og det fører til lange køer for å få PrEP. For å sikre at alle som trenger PrEP får det, må fastleger og klinikker som arbeider med seksuell helse, som har nødvendig kompetanse, kunne foreskrive PrEP. Dette er forebygging, ikke behandling, og hører ikke hjemme i spesialisthelsetjenesten.

Morsmelkerstatning

HivNorge ber regjeringen sikre at hivpositive kvinner som føder barn får støtte til morsmelkerstatning. Kvinner som lever med hiv er velmedisinert og føder barn på naturlig måte uten at barnet blir smittet, men det anbefales at man ikke ammer barnet da det kan være en risiko for at barnet blir smittet med hiv. De medisinske fagmiljøene og de faglige retningslinjene for hivbehandling i Norge anbefaler derfor at barnet får morsmelkerstatning som et smitteverntiltak. For enkelte kvinner kan kostnaden med morsmelkerstatning for barnet de første to leveårene være høy i en allerede anstrengt økonomi, men dette gjelder antallsmessig så få barn at i budsjettsammenheng er kostnaden svært liten.

Gjennomgang av tilskuddsordningene for hivfeltet

Vi registrerer at det for neste års statsbudsjett varsles en gjennomgang av tilskuddsordningene for hivfeltet og seksuell helse. HivNorge ser frem til å delta aktivt inn i denne prosessen. Tilskuddordningene og satsingen på hivfeltet må nå tilpasses hvor langt vi har kommet når det gjelder hiv i Norge. Det bør også unngås øremerkinger av enkelttiltak i statsbudsjettet og legges til rette for at alle som kvalifiserer for midler inngis dette gjennom søknad hos det fagdirektorat som forvalter ordningen. Oslo Kommune har også varslet en gjennomgang av hivfeltet. HivNorge bidrar gjerne inn i disse prosessene og i ansvarsfordelingen mellom stat, kommune og sivilsamfunn. Særlig Oslo kommune er viktig, fordi omtrent halvparten av alle som lever med hiv i Norge bor i Oslo, og det må finnes en riktig fordeling av oppgaver og finansiering mellom staten og kommunene som sikrer best mulig smittevern, god helsehjelp og gode tiltak for de av oss som lever med hiv.

Kontaktinformasjon:

Anne-Karin Kolstad, generalsekretær 922 66 021 anne-karin@hivnorge.no

Halvor Frihagen, juridisk rådgiver 913 32 737 halvor@hivnorge.no